

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 8. októbra 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Vnútorný trh s elektrinou – Smernica 2009/72/ES – Článok 37 – Úlohy a právomoci regulačného orgánu – Mimosúdne urovnávanie sporov – Pojem „strana, ktorá [má v úmysle podať] sťažnosť“ – Sťažnosť podaná koncovým odberateľom voči prevádzkovateľovi prenosovej sústavy, do ktorej zariadenie tohto odberateľa nie je priamo pripojené – Porucha, ku ktorej došlo v tejto sústave – Neexistencia zmluvného vzťahu medzi uvedeným odberateľom a prevádzkovateľom danej siete – Prípustnosť sťažnosti“

Vo veci C-360/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím College van Beroep voor het bedrijfsleven (Odvolací súd pre správne spory v hospodárskej oblasti, Holandsko) z 23. apríla 2019 a doručený Súdnemu dvoru 3. mája 2019, ktorý súvisí s konaním:

Crown Van Gelder BV

proti

Autoriteit Consument en Markt (ACM),

za účasti:

TenneT TSO BV,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, sudcovia M. Ilešič, E. Juhász, C. Lycourgos a I. Jarukaitis (spravodajca),

generálny advokát: G. Pitruzzella,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 5. marca 2020,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Crown Van Gelder BV, v zastúpení: M. R. het Lam, advocaat,
- TenneT TSO BV, v zastúpení: L. Baljon, za právnej pomoci I. Brinkman, advocaat,

* Jazyk konania: holandčina.

- holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman a P. Huurnink, splnomocnené zástupkyne,
 - fínska vláda, v zastúpení: J. Heliskoski, splnomocnený zástupca,
 - Európska komisia, v zastúpení: E. Manhaeve a O. Beynet, splnomocnení zástupcovia,
- po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 4. júna 2020,
vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 37 ods. 11 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES (Ú. v. EÚ L 211, 2009, s. 55).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Crown Van Gelder BV a Autoriteit Consument en Markt (ACM) (Úrad pre spotrebiteľov a trhy, Holandsko) vo veci jeho rozhodnutia vyhlasujúceho sťažnosť podanú touto spoločnosťou proti TenneT TSO BV, prevádzkovateľovi celoštátnej sústavy vysokého napätia, v nadväznosti na poruchu tejto sústavy, za neprípustnú.

Právny rámec

Právo Únie

- 3 V odôvodneniach 37, 42, 51 a 54 smernice 2009/72 sa uvádza:
 - „(37) Energetickí regulátori by mali mať právomoc vydávať záväzné rozhodnutia pre elektroenergetické podniky a ukladať elektroenergetickým podnikom, ktoré si neplnia povinnosti, účinné, primerané a odrádzajúce sankcie, alebo navrhnúť, aby takéto sankcie uložil príslušný súd... Energetickým regulátorom by sa rovnako mala udeliť právomoc prispievať k zabezpečeniu vysokej úrovne univerzálnej služby a služby vo verejnom záujme v súlade s otvorením sa trhu, ochrane zraniteľných odberateľov a úplnej účinnosti opatrení na ochranu spotrebiteľov. ...
 - ...
 - (42) Všetky priemyselné odvetvia a obchod [Európskej únie], vrátane malých a stredných podnikov a všetci občania Únie, ktorí majú hospodárske výhody z vnútorného trhu, by tiež mali mať možnosť využívať vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa... Títo odberatelia by tiež mali mať právo na voľbu, spravodlivosť, zastupovanie svojich záujmov a mechanizmy urovnávania sporov.
 - ...
 - (51) Záujmy spotrebiteľov by mali byť stredobodom tejto smernice a hlavnou zodpovednosťou elektroenergetických podnikov by mala byť kvalita služieb. Existujúce práva spotrebiteľov sa musia posilniť a zaručiť a mali by byť transparentnejšie. Ochrana spotrebiteľa by mala zabezpečiť, aby všetci spotrebiteľia v širšom meradle [Únie] mali úžitok z konkurenčného trhu. Členské štáty alebo, ak tak ustanoví členský štát, regulačné orgány by mali presadzovať práva spotrebiteľov.
 - ...

(54) Dostupnosť efektívnych prostriedkov urovnávania sporov pre všetkých spotrebiteľov zaručuje väčšiu ochranu spotrebiteľa. Členské štáty by mali zaviesť rýchle a efektívne postupy na vybavovanie sťažností.“

4 Článok 1 tejto smernice znie takto:

„Táto smernica ustanovuje spoločné pravidlá výroby, prenosu, distribúcie a dodávky elektriny spolu s ustanoveniami týkajúcimi sa ochrany spotrebiteľa s cieľom zlepšiť a integrovať konkurenčné trhy s elektrinou v [Únii]. ... Stanovuje tiež povinnosti univerzálnej služby a práva spotrebiteľov elektriny a objasňuje požiadavky týkajúce sa hospodárskej súťaže.“

5 Článok 2 uvedenej smernice obsahuje tieto definície:

„Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

...

3. ‚prenos‘ je preprava elektriny v prepojenej sústave veľmi vysokého napätia a vysokého napätia s cieľom jej prepravy koncovým odberateľom alebo distribútorom, nezahŕňa však dodávku;

4. ‚prevádzkovateľ prenosovej sústavy‘ je fyzická alebo právnická osoba zodpovedná za prevádzku, zabezpečovanie údržby, a rozvoj prenosovej sústavy v danej oblasti a prípadne aj rozvoj jej prepojení s inými sústavami a za zabezpečovanie dlhodobej schopnosti sústavy uspokojovať primeraný dopyt po prenose elektriny;

...

9. ‚koncový odberateľ‘ je odberateľ, ktorý nakupuje elektrinu pre svoju vlastnú spotrebu;

...“

6 Článok 3 smernice 2009/72 s názvom „Povinnosti služby vo verejnom záujme a ochrana spotrebiteľa“ vo svojom odseku 7 stanovuje:

„Členské štáty prijímú náležité opatrenia na ochranu koncových odberateľov a zabezpečia najmä, aby existovali dostatočné záruky na ochranu zraniteľných odberateľov. ... Zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa, najmä vzhľadom na... mechanizm[y] na urovnávanie sporov. ...“

7 Podľa článku 12 tejto smernice s názvom „Úlohy prevádzkovateľov prenosových sústav“:

„Každý prevádzkovateľ prenosovej sústavy je zodpovedný za:

a) zabezpečenie dlhodobej schopnosti sústavy uspokojovať primerané požiadavky na prenos elektriny, prevádzku, udržiavanie a rozvoj bezpečných, spoľahlivých a efektívnych prenosových sústav za hospodárnych podmienok s náležitým ohľadom na životné prostredie;

b) zabezpečenie primeraných prostriedkov na splnenie povinností služby;

c) prispievanie k bezpečnosti dodávky prostredníctvom primeranej prenosovej kapacity a spoľahlivosti sústavy;

d) riadenie tokov elektriny v sústave, berúc do úvahy výmeny s inými prepojenými sústavami. Na tento účel je prevádzkovateľ prenosovej sústavy zodpovedný za zabezpečenie bezpečnej, spoľahlivej a efektívnej elektrizačnej sústavy a v tejto súvislosti za zabezpečenie dostupnosti všetkých podporných služieb vrátane služieb poskytovaných ako reakcia na dopyt, pokiaľ je táto dostupnosť nezávislá od akejkoľvek inej prenosovej sústavy, s ktorou je jeho sústava prepojená;

...“

8 Článok 32 uvedenej smernice s názvom „Prístup tretích strán“ v odseku 2 stanovuje:

„Prevádzkovateľ prenosovej alebo distribučnej sústavy môže odmietnuť prístup, ak chýba potrebná kapacita. ... Regulačné orgány, ak tak stanovia členské štáty, alebo členské štáty, zabezpečia, aby sa tieto kritériá dôsledne uplatňovali a aby užívateľ sústavy, ktorému bol odmietnutý prístup, mohol využiť postup na urovanie sporu. ...“

9 Článok 36 smernice 2009/72, nazvaný „Všeobecné ciele regulačného orgánu“, stanovuje:

„Regulačný orgán pri plnení regulačných úloh uvedených v tejto smernici prijíma v rámci svojich povinností a právomocí ustanovených v článku 37 a v prípade potreby aj po konzultácii s inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vrátane orgánov v oblasti hospodárskej súťaže a bez toho, aby boli dotknuté ich právomoci, všetky primerané opatrenia na dosiahnutie týchto cieľov:

...

g) zabezpečiť, aby odberatelia mali prospech z účinného fungovania ich národných trhov, podporovať efektívnu hospodársku súťaž a pomáhať pri zabezpečovaní ochrany spotrebiteľov;

...“

10 Podľa článku 37 tejto smernice s názvom „Povinnosti a právomoci regulačného orgánu“:

„1. Regulačný orgán má tieto povinnosti:

...

b) zabezpečovať, aby prevádzkovatelia prenosových a distribučných sústav, a prípadne aj vlastníci sústav, ako aj všetky elektroenergetické podniky, dodržiavali svoje povinnosti vyplývajúce z tejto smernice a iných príslušných právnych predpisov [Únie] vrátane tých, ktoré sa týkajú cezhraničných záležitostí;

...

h) monitorovať dodržiavanie pravidiel bezpečnosti a spoľahlivosti sústavy a preverovať jej fungovanie v minulosti, ako aj stanovovať alebo schvaľovať normy a požiadavky na kvalitu služby a dodávky, prípadne prispievať k tomu spoločne s ostatnými príslušnými orgánmi;

...

m) monitorovať čas, za ktorý prevádzkovatelia prenosových a distribučných sústav zabezpečili pripojenie a opravu;

n) spolu s ostatnými príslušnými orgánmi pomáhať pri zabezpečovaní toho, aby opatrenia na ochranu spotrebiteľa vrátane opatrení uvedených v prílohe I boli efektívne a aby sa presadzovali;

...

4. Členské štáty zabezpečia, aby regulačné orgány mali právomoci, ktoré im umožňujú vykonávať povinnosti uvedené v odsekoch 1, 3 a 6 efektívne a rýchlo. Na tento účel má regulačný orgán minimálne tieto právomoci:

a) vydávať záväzné rozhodnutia týkajúce sa elektroenergetických podnikov;

...

d) elektroenergetickým podnikom, ktoré si neplnia povinnosti vyplývajúce z tejto smernice alebo iných príslušných právne záväzných rozhodnutí regulačného orgánu alebo agentúry ukladať účinné, primerané a odrádzajúce sankcie alebo navrhovať príslušnému súdu, aby uložil takéto sankcie. Toto zahŕňa právomoci ukladať prevádzkovateľovi prenosovej sústavy alebo vertikálne integrovanému podniku, podľa situácie, sankcie za neplnenie ich príslušných povinností, ktoré vyplývajú z tejto smernice, alebo navrhovať uloženie takýchto sankcií, v maximálnej výške 10 % ročného obratu prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo až 10 % ročného obratu vertikálne integrovaného podniku; a

e) má náležité práva vykonávať vyšetrovanie a príslušné právomoci vydávať pokyny pri urovnávaní sporov na základe odsekov 11 a 12.

...

11. Každá strana, ktorá podá sťažnosť [má v úmysle podať sťažnosť – *neoficiálny preklad*] na prevádzkovateľa prenosovej alebo distribučnej sústavy v súvislosti s povinnosťami prevádzkovateľa podľa tejto smernice, sa môže s touto sťažnosťou obrátiť na regulačný orgán, ktorý koná ako orgán na urovanie sporu a vydá rozhodnutie do dvoch mesiacov od doručenia sťažnosti. Táto lehota sa môže predĺžiť o dva mesiace, ak regulačný orgán požaduje ďalšie informácie. Takto predĺžená lehota sa môže ďalej predĺžiť so súhlasom sťažovateľa. Rozhodnutie regulačného orgánu je záväzné, pokiaľ sa nezruší v odvolacom konaní.

...“

Holandské právo

- 11 Článok 37 ods. 11 smernice 2009/72 bol do holandského práva prebratý prostredníctvom § 51 ods. 1 Wet houdende regels met betrekking tot de productie, het transport en de levering van elektriciteit (Elektriciteitswet 1998) [zákon o pravidlách pre výrobu, dodávku a prenos elektriny (zákon o elektrine z roku 1998)] z 2. júla 1998 (Stb. 1998, č. 427). Podľa tohto § 51 ods. 1 „strana, ktorá má spor s prevádzkovateľom siete o tom, ako si plní svoje povinnosti a právomoci, alebo si plní svoje povinnosti podľa tohto zákona, môže podať sťažnosť na [ACM]“.

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

- 12 Dňa 27. marca 2015 rozsiahla porucha stanice vysokého napätia (380 kV) v Diemene (Holandsko), ktorá je súčasťou vysokonapäťovej sústavy, ktorej prevádzkovateľom je spoločnosť TenneT TSO, viedla k niekoľkohodinovému výpadku elektriny vo veľkej časti provincie Noord-Holland (Severné Holandsko) a malej časti provincie Flevoland.

- 13 V dôsledku uvedenej poruchy bola na niekoľko hodín prerušená dodávka elektriny do továrne spoločnosti Crown Van Gelder, ktorá vo Velsen-Noord (Holandsko) prevádzkuje papiernický závod pripojený k distribučnej sieti prevádzkovej spoločnosťou Liander NV, ktorá je zásobovaná sústavou vysokého napätia spravovanou spoločnosťou TenneT TSO.
- 14 Crown Van Gelder, ktorá tvrdila, že jej v dôsledku toho vznikla škoda, podala na ACM sťažnosť s cieľom určiť, že TenneT TSO nevykonala všetko, čo bolo v jej silách, aby zabránila prerušeniu prenosu elektriny, a že sieťová štruktúra rozvodného zariadenia v Diemene nespĺňa zákonné požiadavky.
- 15 Rozhodnutím z 30. apríla 2018 ACM vyhlásil túto sťažnosť za neprípustnú z dôvodu, že Crown Van Gelder nemá priamy vzťah so spoločnosťou TenneT TSO, a preto ju nemožno považovať za „stranu, ktorá má spor s prevádzkovateľom siete“ v zmysle § 51 ods. 1 zákona o elektrine z roku 1998. V tejto súvislosti konštatoval, že továreň spoločnosti Crown Van Gelder nebola pripojená k sieti spoločnosti TenneT TSO a že Crown Van Gelder s týmto prevádzkovateľom siete neuzavrela zmluvu a nedostávala od neho faktúry.
- 16 Crown Van Gelder podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na College van Beroep voor het bedrijfsleven (Odvolací súd pre správne spory v hospodárskej oblasti, Holandsko), ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 17 Tento súd uvádza, že účastníci sporu, ktorý prejednáva, sa nezhodujú v otázke výkladu pojmu „strana, ktorá [má v úmysle podať] sťažnosť“ v zmysle článku 37 ods. 11 smernice 2009/72. Keďže vnútroštátny súd musí rozhodnúť o otázke, či právnická osoba, ktorá prevádzkuje podnik pripojený k regionálnej sieti, ktorého zásobovanie elektrinou bolo prerušené v dôsledku poruchy celoštátnej siete, ktorá zásobuje túto regionálnu sústavu, môže podať sťažnosť, zastáva názor, že dosah tohto ustanovenia nie je natoľko jasný, že neexistuje žiadna dôvodná pochybnosť, pokiaľ ide o jeho výklad.
- 18 Za týchto okolností College van Beroep voor het bedrijfsleven (Odvolací súd pre správne spory v hospodárskej oblasti) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 37 ods. 11 smernice... 2009/72... vykladať v tom zmysle, že toto ustanovenie priznáva právo na podanie sťažnosti voči prevádzkovateľovi celoštátnej siete (prevádzkovateľovi prenosovej sústavy) aj dotknutej osobe, ktorá nemá pripojenie do siete tohto prevádzkovateľa siete (prevádzkovateľa prenosovej sústavy), ale je pripojená výlučne do regionálnej siete (distribučnej sústavy), v ktorej sa preprava elektriny zastavila z dôvodu poruchy v celoštátnej sieti (v prenosovej sústave), ktorá zásobuje regionálnu sieť (distribučnú sústavu)?“

O prejudiciálnej otázke

- 19 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 37 ods. 11 smernice 2009/72 vykladať v tom zmysle, že regulačný orgán môže zamietnuť sťažnosť podanú koncovým odberateľom proti prevádzkovateľovi prenosovej sústavy v dôsledku poruchy, ktorá sa v tejto prenosovej sústave vyskytla, z dôvodu, že zariadenie tohto koncového odberateľa nie je pripojené priamo k uvedenej prenosovej sústave, ale len k distribučnej sieti, ktorú táto sústava zásobuje.
- 20 Keďže článok 37 ods. 11 smernice 2009/72 stanovuje, že každá strana, ktorá má v úmysle podať sťažnosť na prevádzkovateľa prenosovej alebo distribučnej sústavy, v súvislosti s povinnosťami daného prevádzkovateľa podľa tejto smernice, sa môže s touto sťažnosťou obrátiť na regulačný orgán, ktorý koná ako orgán na urovanie sporu, a vydá rozhodnutie do dvoch mesiacov od doručenia sťažnosti, na zodpovedanie položenej otázky je potrebné vyložiť pojem „strana, ktorá [má v úmysle podať] sťažnosť“.

- 21 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora z požiadaviek jednotného uplatňovania práva Únie, ako aj zo zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Únie, ktoré neobsahuje nijaký výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a pôsobnosť, si v zásade vyžaduje v celej únii autonómny a jednotný výklad, ktorý musí zohľadňovať kontext ustanovenia a cieľ sledovaný príslušnou právnou úpravou (rozsudok z 19. decembra 2019, GRDF, C-236/18, EU:C:2019:1120, bod 30 a citovaná judikatúra).
- 22 V prejednávanej veci, pokiaľ ide v prvom rade o znenie článku 37 ods. 11 smernice 2009/72, vyplýva z neho, že právomoc regulačného orgánu stanovená v tomto ustanovení je výslovne podriadená dvom podmienkam. Na jednej strane sa sťažnosť musí týkať prevádzkovateľa prenosovej alebo distribučnej sústavy. Na druhej strane sa výhrada uvedená v tejto sťažnosti musí týkať povinností, ktoré táto smernica ukladá prevádzkovateľovi sústavy.
- 23 Naproti tomu zo znenia článku 37 ods. 11 smernice 2009/72 nevyplýva, že by právomoc regulačného orgánu na základe tohto ustanovenia bola podmienená existenciou priameho vzťahu medzi sťažovateľom a prevádzkovateľom siete, ktorého sa uvedená sťažnosť týka.
- 24 V tejto súvislosti treba poznamenať, že výklad pojmu „strana, ktorá [má v úmysle podať] sťažnosť“ v tom zmysle, že by obsahoval takúto podmienku, by obmedzoval rozsah tohto pojmu, zatiaľ čo použitie výrazu „každá“, ktorý predchádza pojmu „strana“, naopak naznačuje, že uvedený pojem treba chápať široko. Okrem toho, ako uviedol generálny advokát v bodoch 30 až 32 svojich návrhov, pojem „strana“ neoznačuje nevyhnutne zmluvnú stranu, ale možno ho tiež chápať v „procesnom zmysle“ tohto pojmu ako odkaz na osoby, ktoré majú záujem obrátiť sa na regulačný orgán. Okrem toho v niektorých jazykových verziách tohto ustanovenia sa používajú iné pojmy ako „strana“, napríklad „Betroffene“ (dotknutá osoba) v nemeckej jazykovej verzii a „interessado“ (osoba, ktorá má záujem na konaní) v portugalskej jazykovej verzii, ktoré neoznačujú zmluvnú stranu.
- 25 Pokiaľ ide ďalej o kontext článku 37 ods. 11 smernice 2009/72, treba uviesť, že žiadne ustanovenie tejto smernice neobmedzuje rozsah pojmu „strana, ktorá [má v úmysle podať] sťažnosť“ vylúčením osôb, ktoré nemajú priamy vzťah s dotknutým prevádzkovateľom sústavy, z tohto pojmu. Článok 32 ods. 2 tejto smernice naopak stanovuje, že užívateľ siete, ku ktorej bol odmietnutý prístup, musí mať možnosť začať konanie na urovanie sporu, aj keď v prípade takéhoto užívateľa neexistuje zmluvný vzťah medzi dotknutou osobou a prevádzkovateľom siete.
- 26 Napokon, pokiaľ ide o ciele sledované smernicou 2009/72, treba uviesť, že z odôvodnení 37, 42, 51 a 54, ako aj z článku 1 tejto smernice vyplýva, že jej cieľom je zveriť energetickým regulátorom právomoc zaručiť plný účinok opatrení na ochranu spotrebiteľov, zabezpečiť, aby všetky odvetvia priemyslu a obchodu, ako aj všetci občania Únie mali prístup k ochrane spotrebiteľov a mechanizmom urovnávania sporov na vysokej úrovni, ako aj zaručiť, že záujmy spotrebiteľov budú v uvedenej smernici prvoradé, že regulačné orgány, ak im členský štát zverí túto právomoc, budú dbať na dodržiavanie práv odberateľov elektriny, a takisto zaviesť efektívne prostriedky urovnávania sporov, ktoré budú dostupné pre všetkých spotrebiteľov.
- 27 Rovnako článok 3 ods. 7 smernice 2009/72 ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov, najmä pokiaľ ide o mechanizmy urovnávania sporov, a článok 36 písm. g) tejto smernice stanovuje regulačným orgánom cieľ prispieť k zabezpečeniu ochrany spotrebiteľov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. januára 2020, Energiavirasto, C-578/18, EU:C:2020:35, body 34 a 35).
- 28 Na dosiahnutie týchto cieľov článok 37 ods. 1 písm. b) smernice 2009/72 zveruje regulačnému orgánu úlohu zabezpečiť, aby prevádzkovatelia prenosovej a distribučnej sústavy a prípadne vlastníci sústavy a elektroenergetické podniky dodržiavali povinnosti, ktoré im vyplývajú z tejto smernice a iných uplatniteľných ustanovení Únie. Na tento účel regulačný orgán disponuje podľa článku 37 ods. 4 písm. a), d) a e) tejto smernice najmä právomocou prijímať záväzné rozhodnutia voči

- elektroenergetickým podnikom a ukladať účinné sankcie alebo navrhnúť, aby príslušný súd uložil takéto sankcie, ako aj právam vykonávať vyšetrovanie a príslušnými vyšetrovacími právomocami potrebnými na riešenie sporov v súlade s článkom 37 ods. 11 uvedenej smernice.
- 29 V kontexte veci samej treba tiež uviesť, že podľa článku 37 ods. 1 písm. h) a m) smernice 2009/72 je úlohou regulačného orgánu dohliadať na dodržiavanie pravidiel bezpečnosti a spoľahlivosti sústav, preverovať ich fungovanie v minulosti a monitorovať čas, za ktorý sú prevádzkovatelia prenosových a distribučných sústav schopní zabezpečiť pripojenie a opravu.
- 30 Obmedzenie práva obrátiť sa na regulačný orgán so sťažnosťou v súlade s článkom 37 ods. 11 smernice 2009/72 len na koncových odberateľov, ktorí majú priamu väzbu s dotknutým prevádzkovateľom sústavy, sa nezdá byť v súlade s cieľmi pripomenutými v bodoch 26 a 27 tohto rozsudku, keďže ním dochádza k obmedzeniu prístupu spotrebiteľov k mechanizmu urovnávania sporov, a teda možnosti tohto orgánu plniť úlohy, ktoré mu boli zverené, ako sú uvedené v bodoch 28 a 29 tohto rozsudku.
- 31 Okrem toho, pokiaľ ide konkrétne o prevádzkovateľov prenosových sústav, treba poznamenať, ako uviedol generálny advokát v bode 47 svojich návrhov, že úlohy a povinnosti, ktoré im ukladá smernica 2009/72, sa netýkajú len subjektov, ktorých zariadenie je pripojené k ich sieti. Konkrétne im článok 12 písm. a) až d) tejto smernice ukladá najmä povinnosť prevádzkovať, udržiavať a rozvíjať bezpečné, spoľahlivé a účinné prenosové sústavy za ekonomicky prijateľných podmienok, zabezpečiť vhodné prostriedky na splnenie povinností služby, prispievať k bezpečnosti dodávok vďaka primeranej prenosovej kapacite a spoľahlivosti sústavy, ako aj riadiť toky elektriny v sústave, berúc do úvahy výmeny s inými prepojenými sústavami.
- 32 Preto obmedzenie práva obrátiť sa na regulačný orgán so sťažnosťou v súlade s článkom 37 ods. 11 smernice 2009/72 iba na koncových odberateľov, ktorí majú priamu väzbu s dotknutým prevádzkovateľom prenosovej sústavy, obmedzuje najmä schopnosť regulačného orgánu plniť prostredníctvom sťažnosti úlohu, ktorá mu bola spolu s inými úlohami zverená a ktorá spočíva v zabezpečení toho, aby prevádzkovatelia prenosovej sústavy dodržiavali povinnosti, ktoré im vyplývajú z tejto smernice.
- 33 Zo všetkého, čo už bolo uvedené vyššie, vyplýva, že pojem „strana, ktorá [má v úmysle podať] sťažnosť“ nemožno vykladať v tom zmysle, že predpokladá priamy vzťah medzi sťažovateľom a prevádzkovateľom prenosovej sústavy, ktorého sa sťažnosť týka.
- 34 Hoci článok 37 smernice 2009/72 neukladá členským štátom povinnosť zveriť regulačnému orgánu právomoc riešiť spory medzi odberateľmi elektriny a prevádzkovateľmi sústavy, umožňuje im priznať túto právomoc inému orgánu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 23. januára 2020, *Energiavirasto*, C-578/18, EU:C:2020:35, body 36 až 40 a 43), pričom uvedená právomoc, pokiaľ ju členský štát zverí regulačnému orgánu, nemôže byť podmienená existenciou priameho vzťahu medzi sťažovateľom a prevádzkovateľom sústavy, ktorého sa sťažnosť týka.
- 35 V dôsledku toho, pokiaľ regulačný orgán rozhoduje o sťažnosti koncového odberateľa, ktorý sa odvoláva na nedodržanie povinností uložených prevádzkovateľom prenosovej sústavy smernicou 2009/72, nie je oprávnený zamietnuť túto sťažnosť z dôvodu, že zariadenie tohto koncového odberateľa nie je pripojené priamo k tejto prenosovej sústave, ale len k distribučnej sústave, ktorá je ňou zásobovaná.
- 36 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 37 ods. 11 smernice 2009/72 sa má vykladať v tom zmysle, že regulačný orgán nemôže zamietnuť sťažnosť podanú koncovým odberateľom proti prevádzkovateľovi prenosovej sústavy v dôsledku poruchy, ktorá sa vyskytla v tejto sústave, z dôvodu, že zariadenie tohto koncového odberateľa nie je pripojené priamo k uvedenej prenosovej sústave, ale len k distribučnej sústave, ktorá je ňou zásobovaná.

O trovách

- 37 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

Článok 37 ods. 11 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES, sa má vykladať v tom zmysle, že regulačný orgán nemôže zamietnuť sťažnosť podanú koncovým odberateľom proti prevádzkovateľovi prenosovej sústavy v dôsledku poruchy, ktorá sa vyskytla v tejto sústave, z dôvodu, že zariadenie tohto koncového odberateľa nie je pripojené priamo k uvedenej prenosovej sústave, ale len k distribučnej sústave, ktorá je ňou zásobovaná.

Podpisy